

«Ինթերֆաքս» լրատու գործակալությունը երեկ հաղորդեց, որ անուսպն եօթը ոստիկաններ սպաննուած են եւ 11 ուրիշներ վիրաւորուած են Չեչենիոյ մէջ, երբ ըմբոստներու կողմէ արձակուած հրթիռ մը հարուածած է ոստիկանները փոխադրող քրահակապետը: Կրեմլինի Չեչենիոյ հարցերով վրադող գրասենեակը հաստատեց, որ Չեչենիոյ մէջ տեղացի ոստիկաններ սպաննուած են հրթիռի մը պայթումին պատճառով: Մոսկուա կ'ըսէ, որ ռուսական բանակը ամբողջական հակակշիռ հաստատած է շրջանին վրայ:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

### ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԻԵՏԵԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ



Պետական պիւտճէի քննարկման կառավարական նիստ

Նախարարաց խորհուրդը երէկ գումարեց պետական պիւտճէի նախագիծի քննարկումին նուիրուած իր երրորդ յատուկ նիստը: Յայտարարուեցաւ, որ այս քննարկումները պիտի եզրափակուին եւ նախարարաց խորհուրդը նախագիծը պիտի վաւերացնէ Հինգշաբթի օրուան իր ժողովին:

Նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ նիստը գլխաւորելէ առաջ դռնփակ ժողով մը գումարեց վարչապետ Ռաֆիկ Զարիրիի հետ: Ժողովէն ետք տեղեկատուութեան նախարար Ղազի Արիտի յայտարարեց, որ բացակայ էին նախարարներ Սեպուհ Յովնանեան, Մահմուտ Համմուտ, Սիւլէյման Տրեմնիէ եւ Սիւլէյ Մուսա: «Նախարարներէն ոմանք քննարկումի առեն նկատողութիւններ քննարկեցին եւ առաջարկներ ներկայացուցին. ժողովը ընթացաւ պատասխանատու եւ երկրին տնտեսական ու ընկերային պայմաններուն բոլոր երեսներուն գիտակից ոգիով», ըսաւ ան եւ աւելցուց, որ քննարկումը պիտի ամբողջանայ Հինգշաբթի օրուան ժողովին օրակարգի քննարկումին սկսելէ առաջ եւ պիտի որդեգրուի պետական պիւտճէի նախագիծի վերջնական տարբերակը:

Հարցումի մը պատասխանելով՝ Արիտի ըսաւ, որ խօսք պիտի առնեն փոխ վարչապետ Իսամ Ֆարէս եւ պետական նախարար Պահիթ Թապպարա, մինչ միւս նախարարները խօսք առին եւ իրենց կարծիքները արտայայտեցին: «Անոնց մեծամասնութիւնը ըսաւ, որ ասիական յանդուգն եւ խոստմանալից նախագիծ մըն է եւ անոր գծով բոլոր նախարարները միակամ պէտք է ըլլան ու այդպէս ներկայացնեն զայն Հանրային կարծիքին: Իւրաքանչիւր նախարար նաեւ ներկայացուց նկատողութիւններ եւ պահանջեց լուսաբանութիւններ», աւելցուց ան՝ վերահաստատելով, որ բոլորը կը գիտակցին, թէ որքան վտանգաւոր են տնտեսական եւ ընկերային պայմանները բայց նաեւ կը գիտակցին, թէ կարելի է Հանրաւոր լուծումները պէտք է որոնել եւ ընդունել:

Վարչապետ Հարիրիի պահանջած պարզ հեռախօսութեան սակի յաւելումին ընդդիմացած հաղորդակ-

Շարք՝ Էջ 2

### Ա. Ը. ՀԱՍԱԴԱՇՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍԵՐԺԷ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԻԵՏԵԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Աշխատանքային ընդհանուր համադաշնակցութիւնը երէկ յայտարարեց իր ընդդիմութիւնը պետական պիւտճէի նախագիծին եւ գոյնացուց, որ ընկերային եւ ապրուստի պայմանները վատթարացընող ներկայ տարբերակը ոչ մէկ ձեւով կարելի է ընդունիլ, որովհետեւ անարդար է եւ խորհրդարանէն կը սպասուի սրբազան պայման:

Համադաշնակցութեան գործադիր խորհուրդը երէկ Ղասսան Ղըսնի գլխաւորած իր ժողովէն ետք հրապարակուած յայտարարութեան մէջ սպառնաց «առաւելագոյն չափի ժխտական կեցուածք եւ քայլեր» առնել: Յայտարարութիւնը նաեւ պահանջեց, որ ընկերային եւ ապրուստի պայմանները ամրապնդելու նպատակով քննարկուին յատուկ միջոցներով՝ գանձելու համար իր իրաւունքները, որպէսզի կարենայ գոյատեւել եւ շարունակել իր առաքելութիւնը:

Ինչ կը վերաբերի 2003 տարուան պետական պիւտճէի նախագիծին, խորհուրդը հաստատեց, որ մէկ կողմէ ընկերային, առողջապահական եւ կրթական հարցերու նախատեսուած պետական գումարներու կրճատումը, եւ միւս կողմէ տուրքերու յաւելումները կը մատուցեն կառավարութեան դրամական քաղաքականութիւնը մշակողներու յստակ դիտաւորութիւնը՝ արիւնքաւոր ընելու աշխատանքային եւ սահմանափակ եկամտի տէր խաւերը, բայց կարելի չէ ամէն անգամ պետական գանձարկի հատկութիւնը արեւելքէն աշխատանքներու հաշուոյն:

### ԵՐԿՈՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՅԻՆԵՐ ՊԻՏԻ ԱՐՏԱՔՍՈՒԻՆ ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱԼԵՆ

ՀԱՍԱՍ ԿԸ ՍՊԱՆՆԱՅ ՀԱԿԱԴԱՐՉԵԼ



Պաղեստինցի պատանդներ կը քարկոծեն իսրայէլացի զինուորներ Ռամալլայի մէջ

Իսրայէլի գերագոյն ատենադէր երէկ կանաչ լոյս տուաւ Այսրլորդանանէն Կապա արտարարութիւնը կը նշէր, թէ Ինթիսար եւ ամբաստանուած են իրենց երթոր օմանդական գործողութիւններ կազմակերպող իրենց եղբորը: «Փաստուեցաւ, որ երկուքն ալ տնչակից են ահաբեկչութեան եւ վտանգ կը նկատուին: Որայքաթ սակայն դիտել տուաւ, որ յիշեալ վճիռով իսրայէլ սկսեցին արտաքսում վճիռի մը մասին:

Պաղեստինեան իշխանութեան կառավարութեան նախարար Սաէպ Ուրայքաթ զարտապարտեց վճիռը, զայն նկատելով սեւ օր մը մարդկային իրաւունքներուն համար, իսկ Համաս արտաքսում հակադարձել թափ տալով վայրագութեան:

Գերագոյն ատենադէր վճիռը, որ Ինթիսար եւ Քիֆահ Ալլուրի կրնան մինչեւ երկու

տարի արտաքսում ենթարկուիլ Կապայի մէջ: Ատենադէր կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, թէ Ինթիսար եւ Քիֆահ օմանդական գործողութիւններ կազմակերպող իրենց եղբորը: «Փաստուեցաւ, որ երկուքն ալ տնչակից են ահաբեկչութեան եւ վտանգ կը նկատուին: Որայքաթ սակայն դիտել տուաւ, որ յիշեալ վճիռով իսրայէլ սկսեցին արտաքսում վճիռի մը մասին:

Համասի պաշտօնատար Իսմայիլ Ալլու Շանսալ ըսաւ, որ արտաքսում որոշումը պատճառ պիտի դառնայ, որ պաղեստինցիները թափ տան ընդդիմադրութեան:

նայ, որ պաղեստինցիները թափ տան ընդդիմադրութեան:

### ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ ԿԸ ՍԵՐԺԵՆ ԿԵՐՁ ՏԱԼ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Պաղեստինեան ծայրայեղական-արմատական շարժումներ մերժեցին ներքին գործոց նախարար Ալտէյ Ռապպաթ Եսհիայի Իսրայէլի դէմ յարձակումները դադարեցնելու ոճը:

«Արմայի Նահատակներու Փաղանգները», Համաս, Իսլամական Ժիհատ եւ Պաղեստինի Ապարտիդեան Ժողովրդային ձակարկը (ԷՖ. Փէ. Էլ. Փէ.) հրապարակեցին յայտարարութիւններ, ուր կը մերժէին Եսհիայի կոչը:

Եսհիայ Երկուշաբթի երեկոյեան ըսած էր, թէ պաղեստինցիները պէտք է դադարեցնեն

Շարք՝ Էջ 10

### ԸՆԿԵՐ Հ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ՏԵՍԱԿՅԵՑԱԻ ՈՒՐՈՒԿՈՒԵՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ



ԸԸԿ. Հրանդ Մարգարեան եւ Ճուլերմօ Ալվարէս

Շարունակելով իր այցելութիւնը Հարաւային Ամերիկայի հայաշատ գաղութներ՝ Շարաթ, 31 Օգոստոսին Մոնթէվիտէօ ժամանեց Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի ներկայացուցիչ ընկեր Հրանդ Մարգարեան, ընկերակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի անդամ ընկեր Մարիո Նայանտեանի եւ Հարաւային Ամերիկայի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկեր Յարութիւն Օհաննէսեանի:

Սեպտեմբեր 2ին ընկեր Հրանդ Մարգարեան հանդիպումներ ունեցաւ Ուրուկուէյի իշխող Քոլորատո Կուսակցութեան ղեկավար, երկրի նախկին նախագահ Հուլիօ Մարիա Սանդինեթիի, Ուրուկուէյի խորհրդարանի նախագահ Ճուլերմօ Ալվարէսի, Ազգային Կուսակցութեան նախագահ եւ Ուրուկուէյի նախկին նախագահ Լուիս Ալպէրթօ Լակայի հետ: Ընկեր Մարգարեան նաեւ տեսակցեցաւ «Ընդարձակ ձեւակառ»-ի եւ Ընկերակցական Կուսակցութեան ղեկավարներու, ինչպէս նաեւ Նուէպօ Էսփոսիօ Ընկերակցական Կուսակցութեան նախագահ Ռաֆայէլ Միքելինիի հետ:

Բոլոր հանդիպումներուն ընթացքին, նշեալ կուսակցութիւններու ղեկավարները իրենց զօրակցութիւնը յայտնեցին Հայ Դատի աշխատանքներուն եւ խոստացան համագործակցել ի նպաստ Հայաստանի: Ընկեր Հրանդ Մարգարեան վստահեցուց, որ Հ. Յ. Դ. պատրաստ է գործակցելու Ուրուկուէյի քաղաքական ուժերուն հետ:

Ընկեր Հրանդ Մարգարեան նաեւ այցելեց Հ. Յ. Դ. «Վոսմեան» ակումբ, ուր տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն:

Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի ներկայացուցիչը նաեւ հանդիպում ունեցաւ Հ. Յ. Դ. «Արմենիա» երիտասարդական միութեան անդամներուն հետ, ապա տեղի ունեցաւ հանդիպում ՀՕՄԻ «Ռուբինա» մասնաճիւղի վարչութեան հետ: Ընկեր Մարգարեան եւ իր ընկերակիցները նաեւ այցելեցին Ներսիսեան վարժարան:

Շարք՝ Էջ 10

### ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴՌՆԵՐԸ ԲԱՅԷՔ ԱՆԳԱՐԱՅԻ ԴԻՄԱՅ

Կ'ԸՍԵ Պ. ԷՃԵԻԻԹ

ՊՈԼԻՍ, 3 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Թուրքիոյ վարչապետ Պիլիքէ Էճեիթ կոչ ուղղեց Եւրոպական Միութեան բանալու իր դռները Անգարայի դիմաց, որ ամբողջացուցած է քաղաքական կարգ մը պայմաններ՝ Ե. Միութեան հետ բանակցութիւններու ձեռնարկելու համար:

Ե. Միութեան անդամակցութեան թեկնածու Թուրքիա ճնշում կը բանեցնէ Պիլիքէի վրայ, որպէսզի անդամակցութեան բանակցութիւնները սկսին: Անգարա իր պահանջը կը հիմնաւորէ կարգ մը բարեկարգումներու որոշումներու, զորս որդեգրած է մարդկային իրաւանց մարդի բարեկարգում համար:

Էճեիթ դիտել տուաւ, որ Թուրքիա հասած է այնպիսի հանգրուանի մը, ուր Ե. Միութեան դռները պէտք է բացուին եւ անդամակցու-

թեան բանակցութիւնները սկսին: Ան աւելցուց, որ Ե. Միութեան միանալու ճամբուն վրայ ջնջուած են Թուրքիոյ դիմաց կանգնած բոլոր խոչընդոտները:

Եւրոպական Միութիւնը ողջունած է Թուրքիոյ բարեկարգումներու որոշումները, շեշտելով սակայն, որ կ'ուզէ փաստել տեսնել անոնց գործադրութեան մասին: Եւրոպացի դիւանագետներ կ'ըսեն նաեւ, որ անդամակցութեան առիթը պիտի բարձրանայ, եթէ Թուրքիա օմանդակէ Կիպրոսի վերամիացման հարցին լուծման:

Խօսելով կիպրական հարցին մասին, Էճեիթ ըսաւ, որ անիկա կ'առնուի լոյս եւ Թուրք-կիպրացիներուն եւ որեւէ կապ պէտք չէ ունենայ Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան հետ:



# ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱԿՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երիտասարդություն է մարմնակրթության նախարար Սեպուհ Յովնանյանի գրասենյակը երկ հրապարակեց հաղորդագրություն մը, որուն մէջ շեշտեց, թէ նախարարութիւնը անխտիր կը հովանաւորէ երիտասարդական եւ մարմնակրթական բոլոր ձեռնարկները քարոյապէս եւ նիւթապէս՝ տեղական, շրջանային, թէ միջազգային: Հաղորդագրութեան մէջ հերթաբար նշուեցան երիտասարդական կամ մարմնակրթական այն ձեռնարկները, որոնք արդէն իսկ հովանաւորուած են նախարարութեան կողմէ:

Կարգ մը թղթակիցներու կողմէ «ստեղծագործուած» նշեալ նախարարութիւնը քննադատող յօդուածներուն իրեն պատասխան՝ նախարարութիւնը կը յայտնէր, որ նախարարութիւնը հովանաւորած է արաբական դպրոցներու մարզական խաղերու ախոյեանութիւնը եւ նախարարութիւնը այս ձեռնարկին յատկացուցած է 35 միլիոն լ. ոսկի անկախ այդ 400 միլիոն լ. ոսկիէն, որ արդէն իսկ խորհրդարանին որոշումով տրուեցաւ նշեալ ձեռնարկին: Նիւթական յատկացումին կողքին նախարարութիւնը հոգ տարած է նաեւ ախոյեանութեան պատրաստութիւններուն:

Սեպուհան Ողիմպիական խաղերուն համար նախարարութիւնը ծախսած է 150 միլիոն լ. ոսկի:

Պատերազմի Լիբանանի ազգային խումբի հետեւնախորհիւ մէջ կայացող պատերազմի աշխարհի ախոյեանութեան մասնակցութեան առնչուութեամբ նախարարութիւնը խումբին յատկացուցած է 500 միլիոն լ. ոսկի՝ նկատի ունենալով, որ ազգային խումբին ճամբորդութեան ծախսը ապահովուեցաւ պատերազմի միջազգային համաշխարհակցութեան կողմէ:

Նախարարութիւնը յատկացուցած է 175 միլիոն լ. ոսկի թունուլի մէջ ծովային մարզախաղերու Լիբանանի մասնակցութեան ապա 75 միլիոն լ. ոսկի, իրեն օժանդակութիւն Ողիմպիական խորհուրդի տարեկան ծախսերուն:

Իսկ օժանդակելու համար մարզական եւ երիտասարդական միութիւններու պանապան ձեռնարկներուն եւ պանոնք քաջալերելու նպատակով՝ նախարարութիւնը իր 2001ի պիտոմէն 4 միլիոն լ. ոսկի յատկացուցած է մարզական եւ երիտասարդական պանապան միութիւններու եւ ակումբներու:

Հետեւաբար հաղորդագրութիւնը կոչ ուղղեց բոլոր թղթակիցներուն՝ յարգելու իրենց առաքելութիւնը եւ ճիշդ տեղեկութիւններով ներկայանալու հանրութեան, ծառայելու համար իրենանեան մարզական ընտանիքին:

# ՍԱԹԵՐՅԻԼՏ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՍՊԱՆՆԱԼԻՔ ՄԸ ՊԻՏԻ ԶՓՈԽԱՆՑԷ ՊԵՅՐՈՒԹԻ

Կ'ԸՍԷ ՀԱՄՈՒՏ

Արտաքին գործոց եւ արտերկրի լիբանանցիներու հարցերու նախարար Մահմուտ Համմուտ երէկ մեկնեցաւ Գահիրէ, մասնակցելու համար արաբ արտաքին գործոց նախարարներու 118րդ ժողովին, որ կազմակերպուած է Արաբական Լիկայի խորհուրդին կողմէ եւ որ տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Չորեքշաբթի եւ վաղը՝ Հինգշաբթի:

Նախարար Համմուտի ընկերակցեցաւ պաշտօնական պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կը կազմեն արտաքին գործոց նախարարութեան քաղաքական հարցերու ընդհանուր տնօրէն Նաժի Ապի Ասի, արաբական հարցերու տնօրէն Հիշամ Տիմաշքիէ, նախագահ Վոր. Էմիլ Լաճուտի դիւանագիտական հարցերու խորհրդական Ժորժ Տիպ եւ նախարար Համմուտի գրասենյակի տնօրէն Մոհամէտ Տիպ: Պատուիրակութեան պիտի միանայ նաեւ Գահիրէի մէջ Լիբանանի դեսպան Սամի Բուրունֆուլ:

Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ նախարար Համմուտ նշեց, որ արաբ արտաքին գործոց նախարարներու 118րդ ժողովը անհրաժեշտ է միջազգային փոփոխութիւններու լոյսին տակ եւ արաբ արտաքին գործոց նախարարներուն կը պարտադրէ յաւելեալ պատասխանատուութիւն եւ ճշգրտութիւն շրջանային հարցերու նկատմամբ, որդեգրուելիք կեցուածքներու իմաստով:

Նախարար Համմուտ, անդրադառնալով միջազգային օրէնքի եւ ՄԱԿի Ապահովական խորհուրդի բանաձեւերու, սկզբունքներու եւ նպատակներու գործադրութեան՝ ստեղծելու համար ապահով եւ կայուն աշխարհ մը, յայտնեց, որ որեւէ պետութիւն իրաւասութիւն չունի այլ պետութեան մը հետ պէնքի ուժին դիմելու սպառնալիք կատարելու եւ երբեք պետք չէ միջամտել այլ պետութիւններու ներքին քաղաքականութեան:

«Մենք այս աշխարհին համար կը ցանկանք կայունութիւն եւ այս շրջագիծէն ներս կը տեսնենք, որ Միացեալ Նահանգներու կողմէ իրաքը հարուածելու սպառնալիքներն ու երկրին կանոնները փոփոխութեան ենթարկելը չեն ծառայել խաղաղութեան եւ ապահովութեան նպատակներուն, իսկ արաբական վեհաժողովներու ընթացքին բազմիցս շեշտուած է, որ որեւէ արաբական երկրի վրայ յարձակում կատարելը կամ սպառնալիքը կը նկատուի յարձակում եւ վտանգ բոլոր արաբական երկրներուն համար:

Շար.ը՝ էջ 9

## ՎԵՐԱՄՈՒՏ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ

Հ.Հ.Բ.Հ.ի 2002-2003 կրթական տարեշրջանի հին թէ նոր ուսանողներու արձանագրութիւնը կը շարունակուի:

- Մինչեւ 16 Սեպտեմբեր՝ Երեքշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամը 9:00 - 1:00:

- 16 Սեպտեմբերէն սկսեալ՝ ամէն օր (բացի Շաբաթէն), առաւօտեան ժամը 9:00 - 1:00, հիմնարկիս գրասենյակէն ներս (Նշան Փայլանձեան ճեմարան, Չոքաբ-Էլ-Պլաթ): Նորեկները պարտին իրենց հետ ունենալ:

1.- Պետական Բ. պաքալօրտայի, կամ հայկական երկրորդական վարժարանի վկայականի լուսապատճենը:

2.- Վերջին 2 տարիներու ցիշերը:

3.- Անձնաթուղթի լուսապատճենը:

4.- 4 լուսանկար:

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար, կարելի է դիմել:

Հեռաձայն՝ 01 - 375410, 03 - 429685

E-Mail armenianstudies@hotmail.com

\* Վերաքննութիւններն ու մուտքի քննութիւնները պիտի կայանան 1 - 3 Հոկտեմբերի առաւօտեան ժամը 10:00 - 12:00:

\* Վերամուտ՝ 7 Հոկտեմբեր 2002:

Ծանօթ.- Հիմնարկէս ներս ուսումը կը շարունակուի մնալ անվճար:

- Ուսանողներու փոխադրութիւնը ապահովուած է:

- Ունինք գիշերօթիկի բաժին:

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

السيرة المستقبل الذئب النصار السفير

السيرة المستقبل الذئب النصار السفير

السيرة المستقبل الذئب النصار السفير

السيرة المستقبل الذئب النصار السفير

السيرة المستقبل الذئب النصار السفير

Երեքշաբթի, 3 Սեպտեմբերի լիբանանեան մամուլին արժարժած հիմնական նիւթը 2003ի պետական պիտոմէի քննարկման կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

Ստաշին հերթին, «Տիար» օրաթերթը անդրադառնալով երկ կէտօրին տեղի ունեցած կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

տակ, երեսփոխաններ այդպիսի միտումներուն դէմ կ'արտայայտուին:

«Պայրաք» հաւանական կը նկատէ, որ չկարենայ արտաքին պիտոմէի նախագիծին քննարկումը իր նիւտին ընթացքին եւ ստիպուած ըլլալ պայմաններով այլ բացառիկ նիւտի մը: «Պայրաք» կ'աւելցնէ, որ հանրապետութեան նախագահ Վոր. Էմիլ Լաճուտ պահանջած է 2003ի պետական պիտոմէի նախագիծին թափանցիկ եւ հասկերթի ըլլալը: Ան նաեւ յայտնած է, որ պիտոմէի նախատեսուած տուրքերը պետք է թեթեւցուին:

«Լիուս» թերթը նոյն հարցին անդրադառնալով կ'ըսէ, թէ պիտոմէի նախագիծը կտրուակներէն էր: Լիբանանեան թերթերուն մէջ կը կարդանք նաեւ Իրաքի եւ Պատերազմի շուրջ ծաւալուող իրադարձութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

«Տիար» կը վերնագրէ: «Պիտոմէի քննարկման այսօրուան նիւտը փոթորկոտ պիտի ըլլայ»:

Միւս կողմէ, «Անուար» թերթը անդրադառնալով նոյն հարցին, կը գրէ. «Նախարարներ այսօր կը պահանջեն փոփոխութիւններ մտցնել պիտոմէի նախագիծին մէջ, մինչ նոր տուրքեր անելուցնելու վերաբերեալ տարաձայնութիւններուն լոյսին»:

Միւս կողմէ, «Անուար» կը նշէ, որ այս ամբան լիբանանեան պետաշրջական յարցը եղանակին շնորհիւ, Լիբանանի Կեդրոնական Դրամատան օտար դրամանիշերուն պահեստը անելուցնելու վերաբերեալ տարաձայնութիւններուն մասին տեղեկատուութիւն եւ վերլուծական յօդուածներ:

«Անուար» եւ «Տիար» թերթերը իրենց

տաշին էջերով կ'անդրադառնան Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատի կողմէ Դամասկոսի մէջ արեւտագիտական տեղեկատուութեան բարձրագոյն համալսարանին մը բացման արարողութեան: Այս արարչութեամբ «Տիար» թերթը իր տաշին էջին վրայ պիտի կարծու պարզով կը յայտնէ: «Ակնբախ է տեղեկատուութեան մարզի այն պարթօնքը, զոր կ'ապրի Սուրիա, նախագահ Պաշշար Ասատի ղեկավարութեան ներքեւ, եւ ով որ ներկայ գտնուեցաւ Դամասկոսի մէջ գտնուող համալսարանին բացման արարողութեան, յստակ դարձաւ իրեն համար, որ Սուրիոյ մէջ հիմնուած է ծրագիրներու եւ սարքաւորումներու բարձր որակով յազմած տեղեկատուութեան մեծ կեդրոն մը: Այս

# ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ 12ՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Անցնող տարիներուն նման, այս տարի եւս տեղի ունեցաւ Լիբանանի Ատամնաբուժական սենտիքայի համագումարը՝ 28 - 31 Օգոստոսին, ԵՌԻՆՆԵՍՔՕԻ սրահին մէջ, բարձր հովանաւորութեամբ նախագահ գործիչ Լաճուտի:



Լիբանանի Ատամնաբուժական սենտիքայի նախագահ փրոֆ. Թոնի Չեյնուսի ոսկի մետալը կը յանձնէ տոքթ. Եղիկ Գոնիալեան ընտանեկան Գերկայացուցիչ Պէն Ասլանեանին:

12րդ համագումարը կը զատորոշուէր նախորդներէն իր ինքնուրոյնութեամբ, կազմակերպչական բարձր որակով եւ մասնակիցներու մեծ թվով:

Համագումարի բացման հանդիսութեան իւրաքանչեւ համար կ'արժէ շնորհակալութիւն արտայայտել Լիբանանի Ատամնաբուժական սենտիքայի խորհուրդը, գլխաւորութեամբ փրոֆ. Թոնի Չեյնուսի, որ վաղէքէք խնայող միջոցառումներէն ինչնեցող ներկայացուցիչ համագումարը, «Որակը՝ յարգութեամբ րանային» կարգախօսով:

Բացումը կատարեց ներքին ապահովութեան ուժերու փողոցային խմբակներու ղեկավար փրոֆ. Թոնի Չեյնուսի, որ վաղէքէք խնայող միջոցառումներէն ինչնեցող ներկայացուցիչ համագումարը քաղաքական նպատակներ հետապնդելէ շատ հետոս է եւ ունի զուտ գիտական մտտեցում:

Երկրորդ խօսք առնողը եղաւ սենտիքայի նախագահ փրոֆ. Թոնի Չեյնուսը, որ բարձր գալուստ մաղթեց մասնակիցներուն, եւ իր խօսքին մէջ շեշտեց յարանուանութիւններէն վեր ելլելու մտածել իրեն գիտութեան եւ միայն գիտութեան եւ մարդու առողջական բարորութեան համար աշխատող մասնագէտներու համարմանը, յարատեւ աշխատանքով Լիբանանի մարդու ժողովուրդին մատչելի դարձնել ատամնաբուժական արուեստը՝ իր նորարարութիւններով եւ մասնագիտացած անձնակազմերով ու առողջապահական նախարարութեան հետ համախորհուրդ՝ ատամնաբուժութիւնը ընդգրկելու Ընկերային Ապահովագրութեան Ազգային Սնտուկին մէջ, բժշկական այլ մասնագիտութիւններու առընթեր:

Վերջին խօսք առնողը եղաւ նախագահ գործիչ Լաճուտի ներկայացուցիչ՝ մշակոյթի նախարար Ղասսան Սալամէ, որ նախագահին անունով փոխանցեց մաղթանքներ՝ համագումարի յարգութեան առնչութեամբ:

Բացման հանդիսութեան ներկայ էին բազմաթիւ պաշտօնական անձնակազմերէն, որոնց շարքին ազատ սպարճներու սենտիքաներու նախագահները, խորհրդարանի նախագահի եւ վարչապետի ներկայացուցիչները, եւ այլն:

Գիտական նիւթերու եւ ատամնաբուժական տարբեր մասնագիտութիւններու վերջին տարեկաններու մասին գեղարուեստներ տարու հրատարակուած գրքերէն, որոնք շարքին ազատ սպարճներու սենտիքաներու նախագահները, խորհրդարանի նախագահի եւ վարչապետի ներկայացուցիչները, եւ այլն:

Գիտական նիւթերու եւ ատամնաբուժական տարբեր մասնագիտութիւններու վերջին տարեկաններու մասին գեղարուեստներ տարու հրատարակուած գրքերէն, որոնք շարքին ազատ սպարճներու սենտիքաներու նախագահները, խորհրդարանի նախագահի եւ վարչապետի ներկայացուցիչները, եւ այլն:

միջազգային առումով ընտրուած մասնագէտներ, որոնց առընթեր ներկայ էր նաեւ արաբական աշխարհի, իրանի եւ վերջապէս Լիբանանի համալսարաններէն ընտրուած դասախօսներու հոյլ մը:

Համագումարին նիւթերը ալլազան բնոյթի էին, ատամնաբուժական տարբեր մասնագիտութիւններով:

Բացման հանդիսութեան աւարտին Լիբանանի Ատամնաբուժական սենտիքայի, աւանդութեան կարգով, իւրաքանչիւր տարի գնահատուող երկար տարիներ տարուած բժշկները, կը պատուէր զանոնք ոսկի մետալով: Այս տարի պատուուրդ ատամնաբուժներն էին փրոֆ. Ժան Ապու Շտիտ եւ տոքթ. Եղիկ Գոնիալեան (յետ մահու):

Այստեղ պէտք է յիշել, թէ տոքթ. Եղիկ Գոնիալեան հայ առաջին ատամնաբուժիչն էր:

նարուժը եղած է, որ Զրանսական բժշկական համալսարանին մէջ վարած է պատասխանատու պաշտօններ:

Աւարտելով Աէն Ժոզէֆ համալսարանը, 1944ին, երեք տարի 1946 - 1949 աշխատած է նոյն համալսարանին մէջ իր բուժիչ փրոֆ. Գոնիալեանի ղեկավարութեամբ:

1949 - 1952 եղած է charge des cours  
1952 - 1956 proff.  
1956 - 1985 chef de service

Տոքթ. Գոնիալեան նաեւ հիմնադրին է շարժական փրոթէզի մասնագիտական բաժանմունքին:

Երկար տարիներ, այս պաշտօններուն առընթեր, ծանօթ էր նաեւ իր բոլորանունը գործունէութեան իրաւունքը հայ գաղութին մէջ: Յետ մահու տրուած ոսկի մետալը ստացաւ իր ընտանեկան ներկայացուցիչ Պէն Ասլանեան:

## ԳՊՐՈՒԹԵԱՆ ՇԱԲԱԹ

Երեւանի քաղաքապետարանի կրթութեան վարչութեան պետի տեղակալ Միլլա Աչոյեան յայտնած է, որ կրթական նոր տարեշրջանը կը յատկանշուի գիտի եւ գրականութեան նուիրուած տօնակատարութիւններով: Այս առնչութեամբ դպրոցներուն ներկայացուած է ծրագիր մը, որուն համաձայն, այս շաբաթ յայտարարուած է Դպրոցեան շաբաթ, իսկ Հոկտեմբեր ամսուան առաջին շաբաթը՝ Թարգմանչացի շաբաթ: Այս ծրագրին մէջ դպրոցները պիտի հիւրընկալեն պետական հիւրեր, որոնք պիտի գեկուցեն դպրոցական առաջին դասապահներուն ընթացքին:

Նշենք նաեւ, որ ուսումնական տարեշրջանը յայտարարուած է Գրիգոր Ներսիսեանի «Մատենա ողբերգութեան» 1000ամեակի, Երեսն Ենորհալի 800ամեակի եւ Սայաթ Նովայի 250ամեակի տարեշրջան:

## ԵՐԵՒԱՆԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՕԳՈՍՏՈՍ ԱՄՍՈՒԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

30 Օգոստոս 2002ին տեղի ունեցած է Երեւանի ուսուցչիններու Օգոստոս ամսուան խորհրդակցութիւնը, որուն ընթացքին արժեւորուած են անցեալ ուսումնական տարուան արդիւնները, ինչպէս նաեւ քննարկուած են յառաջիկայ տարեշրջանի հարցերը, որոնք կապուած են դպրոցի նոր կանոնադրութեան գործադրութեան հետ: Նոր կանոնադրութեան համաձայն, դպրոցը կը դառնայ պետական ոչ առեւտրական կազմակերպութիւն, որ կը կառավարուի ապակեղրոնացեալ դրութեամբ՝ խորհուրդներու միջոցով:

Կրթութեան նախարար Լեւոն Մկրտչեան յայտնած է, որ այս տարուան հիմնական հարցերը կը նկատուին հանրային կրթութեան որակի եւ աշակերտներու համակողմանի դաստիարակութեան ապահովումը եւ ընկերային - տնտեսական վիճակի բարելաւումը: Այս նշած է նաեւ, որ մետալակիր աշակերտներն այլ աշխուհետեւ պիտի մասնակցին քննութիւններուն:

## ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԾԱՆՅՈՒԹԻՒՆԸ ՅԵՏԱԶԳԵԼՈՒ ԸԱՄԱՐ

## ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԳՐԶ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՎՃԱՐԵՆ 15,000 ՏՈՒԿՐԻ ԳՐԱԻ

Հայաստանի կառավարութեան 29 Օգոստոսի նիստին հաստատուեց օտար երկիրներու համար նիստիններ ընդունուած Հայաստանի քաղաքացիներուն գինուորական պարտագիր ծառայութիւնը յետաձգելու կարգը, որուն հիմամբ, օտար համալսարաններուն մէջ ուսումը շարունակող հայաստանահասակ ուսանողներ պետութեան մօտ գրաւ պիտի ձգեն 15 հազար տոլար, կամ նոյն գումարին արժէքով անշարժ գոյք:

Նշենք նաեւ, որ օտար երկիրներու կրթութեան նախարար Լեւոն Մկրտչեան նշեց, որ յետաձգման իրաւունքէն կրնան օգտուել բարձրագոյն ուսումնական եւ գիտակրթական հաստատութիւններ ընդունուած հայաստանցի ուսանողներ: Յետաձգման որոշումը կը ներառէ նաեւ 2001-2002 տարեշրջանի եւ միջպետական պայմանագրով ուսանողները: Լ. Մկրտչեանի համաձայն, այս որոշումը ի զօրու է լուծելու սկզբնական երկու հարց՝ նշեալ նախարարութեան անհրաժեշտ փաստաթուղթերու ձեւակերպման հարցը եւ գրաւի պայմանագրի ստորագրման հարցը: Այս պատճառով, ծառայութեան յետաձգման իրաւունքը ռաւանող օտարուհիներու համար կ'ըլլայ նախապէս ապահովելու 15 հազար տոլարի չափով գրաւ եւ ստորագրել համապատասխան պայմանագիր, «որ ուսումը աւարտելէ ետք պիտի վերադառնայ եւ պիտի կատարէ իր քաղաքացիական պարտականութիւնը»:

Լ. Մկրտչեանի համոզումով, այսպէս նաեւ կարելի պիտի ըլլայ յաղթահարել ստեղծուած վիճակը, նկատի առնելով որ այս հարցով մինչեւ օրս արդէն բանի մը տանեակ քրէական գործ յարուցուած է:

## «ԿԵՆԱՅ» ՓԱՌԱՏՈՆ

20 - 22 Սեպտեմբեր Երեւանի Հանրապետութեան հրապարակին վրայ տեղի պիտի ունենայ «Կենաց» փառատօնը, որուն նպատակն է տօնել Հայաստանի հարուստ բերքն ու մշակութային աւանդութիւնները:

Փառատօնին պիտի ներկայացուի հայկական աւանդական խոհանոցը, իսկ մանուկներուն համար պիտի կազմակերպուին զուարճալի խաղեր եւ ձեռնարկներ: Փառատօնը կը միտի խթանել զբօսաշրջութեան զարգացումը Հայաստանի մէջ:

Փառատօնի կազմակերպիչներէն՝ Հայաստանի կառավարութեան եւ Հայաստանի Զբօսաշրջութեան Զարգացման Գործակալութեան գաւա, ձեռնարկին իրենց աջակցութիւնը յայտնած են նաեւ Միջազգային Գործադիր Մարման Մարմինը եւ ԵՈՒ ԿԿ՝ ԿԿ՝:

## ԲՆԱԿԱՆ ԱԺԻ ԲԱՅԱՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻԾ

Այս տարուան առաջին կիսամեակին Հայաստանի մէջ բնակչութեան աճը անցեալ տարուան նոյն ժամանակաշրջանին համապատասխանը նուազած է 41,6 առ հարիւրով, ինչ որ պայմանաւորուած է մահերու աճով (13,8 առ հարիւր) եւ ծնունդներու նուազումով (1,4 առ հարիւր):

Հայաստանի բազային վիճակագրական ծառայութեան տուեալներով, այս տարուան առաջին վեց ամիսներուն Հայաստանի մէջ ծնած է 15,389 մանուկ, որոնցմէ 4,851ը՝ Երեւանի մէջ: Մինչեւ մէկ տարեկան մանուկներու մահացութիւնը երկրին մէջ կազմած է 227 պարագայ:

Վիճակագրական ծառայութեան համաձայն, այս տարուան սկսեալ Հայաստանի տարբեր մարզերուն մէջ կը նկատուի բնական աճի բացասական ցուցանիշ: Լոռիի մարզին մէջ մահերը կը գերազանցեն ծնունդները 7,8 առ հարիւրով, Ծիրակի մէջ՝ 5,9 առ հարիւրով:

## Հ. Յ. Գ. ՅՐԱՆՍԱՅԻ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ»Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵՒ ԱՐՅԱՆ

«Մեր նպատակը Հայաստանի եւ Արցախի երիտասարդներուն հետ կապ հաստատելն է եւ միացեալ ծրագրեր իրականացնելը», ըսաւ Հ.Յ. Գ. Յրանսայի «Նոր Սերունդ» երիտասարդական Միութեան վարչութեան ներկայացուցիչ Անահիտ Գրիգորեան, որ Ֆրանսահայ խումբ մը երիտասարդներու հետ 15-24 Օգոստոս կը գտնուէր Հայաստան:

Ֆրանսահայ դաշնակցական երիտասարդներու խումբը այցելեց նաեւ Արցախ. այս մասին «Նոր Սերունդ»-ի վարչութեան քարտուպտ Ռուբէն Փափագեան տեղեկացուց, որ Ստեփանակերտի մէջ ներկայիս վերանորոգման մէջ է համակարգչային կեդրոնը, որ տեղւոյն երիտասարդութեան պիտի ընձեռնէ կարելիութիւն՝ համապատասխան միջոցով հարողակցեալ արտաքին աշխարհի եւ երիտասարդական այլ կազմակերպութիւններու հետ:

Ֆրանսահայ երիտասարդները նաեւ հանդիպում ունեցան Լեւոնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետին հետ եւ մասնակցեցան վերջերս Արցախի մէջ կազմակերպուած արցախեան հերոսներէն Բեկորի նուիրուած ձեռնարկին:

## ՍՓԻՌԵԱԿԱՅ ԿԱՍԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ՝

## ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԵՒ ԳՊՐՈՑԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈՒԳՈՒՄ

«Երկիր եւ Մշակոյթ» Բարեսիրական կազմակերպութիւնը, այլ ծրագրերու կողքին, սկսած է նաեւ վերանորոգել Երևանի հիւանդանոցը եւ Միւնիքի մարզի Տաթև գիւղի միջնակարգ դպրոցին մասնաշէնքը՝ Սփիւռքէն հասնող կամաւորներու օժանդակութեամբ:

Կազմակերպութեան բարեսիրական աշխատանքներուն այս ամառ մասնակցեցան 17-70 տարեկան տարբեր մասնագիտութիւններու տէր 34 սփիւռքահայեր եւ հայաստանցի 4 կամաւորներ: Անցեալ տարեկան Յուլիոս-Օգոստոս ամիսներուն կազմակերպուեց Զրանսային Նահանգներէն, Ֆրանսայի եւ Ֆրանսայի եկած 16 կամաւոր սփիւռքահայերու օգնութեամբ յաղողած էր վերանորոգել Տաթև գիւղի դպրոցին դասարանները, մասնաշէնքին մուտքը, մարզական սրահը եւ տանիքը:

## ՅԱՏԿԱՑՈՒՄ՝ ՓՈՔՐ ԵՒ ՄԻՋԻՆ ԱՌԵՒՑՈՒՐԻ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

Գերմանական-հայկական Հիմնադրամը իր փոքր եւ միջին առեւտուրի վարկաւորման ծրագրին ծիրէն մէջ «Քրոնկերս» դրամատան պիտի տրամադրէ 300 միլիոն դրամ (մօտաւորապէս 550 հազար եւրօ) վարկային աղբիւր: Ընդհանուր գումարէն նշեալ դրամատան ցարդ յատկացուած է 75 միլիոն դրամ եւ Սեպտեմբերին պիտի յատկացուի եւս 75 միլիոն դրամ:

Հիմնադրամին կողմէ յատկացուած գումարով դրամատունը վարկեր պիտի տրամադրէ միայն դրամով եւ առաւելագոյնը երկու տարի ժամկէտով: Վարկերուն տոկոսները պիտի տարուբերին 1-3% 2ի միջեւ: Արտադրութիւնը խթանելու նպատակով արտադրական մարզին տրամադրուող վարկերը սահմանուած պիտի ըլլան միւս ճիւղերէն աւելի ցած տոկոսով: Թէեւ տրամադրուած վարկերուն մօտաւորապէս 80 առ հարիւրը պիտի կազմեն առեւտուրի եւ սպասարկման ճիւղերուն յատկացուած վարկերը:

## ԿԱՐԳ ԼՈՒՐԵՐ

● ԵՐԵՒԱՆԻ վեց հանրակրթական վարժարաններ ուսումնական նոր տարեշրջանը պիտի դիմաւորեն հիմնականներէն վերանորոգուած դպրոցական շէնքերով: Մասնակի վերանորոգման աշխատանքներ կատարուած են նաեւ մնացեալ 188 վարժարաններուն մէջ:

● ԿՐԿՐՈՂՆԵՐՈՒ ՏԱՆ մէջ, Հինգշաբթի, 29 Օգոստոսին տեղի ունեցաւ կլոր սեղան-քննարկում, որ նուիրուած էր դպրոցներու մէջ մարմնամարզի դասընթացներու կարեւորութեան: Գնահարկումին մասնակցեցան բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններու եւ դպրոցներու մարզական դաստիարակութեան մասնագէտներ, կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան ներկայացուցիչներ եւ վարչապետը ընդգծեց ՍՈՒՍԵՆԻՆԻ կլոր սեղանի մասնակցեցող ընդգծեց ՍՈՒՍԵՆԻՆԻ կլոր սեղանի մարմնամարզական դաստիարակութեան կարեւորութիւնը եւ արտաշայտուցեց այն բազմաթիւ դժուարութիւններուն մասին, որոնք պիտի կը զուարթան մասնագէտներուն առջեւ: Պետական գերատեսչներու կողմէ կատարուած վարկերուն մօտաւորապէս 80 առ հարիւրը պիտի կազմեն առեւտուրի եւ սպասարկման ճիւղերուն յատկացուած վարկերը:

● ԿՐԿՐՈՂՆԵՐՈՒ ՍՈՒՍԵՆԻՆԻ կլոր սեղանի շարքին ներկայացուած էր Կրթութեան նախարարութեան կողմէ կատարուած վարկերուն մօտաւորապէս 80 առ հարիւրը պիտի կազմեն առեւտուրի եւ սպասարկման ճիւղերուն յատկացուած վարկերը:

● ԿՐԿՐՈՂՆԵՐՈՒ ՍՈՒՍԵՆԻՆԻ կլոր սեղանի շարքին ներկայացուած էր Կրթութեան նախարարութեան կողմէ կատարուած վարկերուն մօտաւորապէս 80 առ հարիւրը պիտի կազմեն առեւտուրի եւ սպասարկման ճիւղերուն յատկացուած վարկերը:

ONE SECOND IS ENOUGH...  
Արհեստը կը Պատահէ ԵՐԿԱՅՐԿԱՆ ՄԸ ՄԵՋ...  
...BUT WE USE THEM ALL.  
...ԻՍԿ ՄԵՆԻ ՆԵՐԿԱՅ ԵՆԻ ԱՄԸՆ ԵՐԿԱՅՐԿԱՆ.

ԱՖՏԻԼ AFHIL

Սփտիկ Ենք, Բ. Յարկ, 7ՅՆ, ԵՆ ԵՆ Յարկ. (01) 262231-242556-242557  
Լոռ. AFED, 24մե օճոց, Ել. and Fax: (01) 262231-242556-242557

Հ.Յ. Գ. ԼԵՍ. ՄԱՆԱԿՅԻՐ ԳՐԵԱԿԱՆՔԻՆ

Այսպէս կ'արժէ «Ռուբէն Տեր Սիմոնեան» վարժարանի «Եղիկ Գալայեան» գրադարանի հիմնումին համար գրքահաւաքին մասնակցիլ փափաքողները կրնան դիմել ԼԵՍԻ կեդրոն, ամէն օր ժամը 6:30Ը սկսեալ կամ հեռաձայնել՝  
03 - 802774 քիւն:

# ԵՐՈՒՄԱՂԷՍԻ ԹՆՃՈՒԿԸ ԵՒ ՀԱՅՊԱՏԿԱՆ ԿԱՌՒԱԾՆԵՐԸ

Յունիսի 17ին իսրայելեան բանակը գրաւեց Հայ Առաքելական եկեղեցուն՝ Երուսաղէմի պատրիարքարանին պատկանող տարածքները: Պատրիարքարանի ներկայացուցիչները փորձեցին համոզել Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարարութեանը՝ չեղեալ համարել գրաւումը, հրամանագիրը, սակայն ապարդիւն է: Դրանից յետոյ, հարցի լուծումը գտնելու եւ միջազգային հանրութեան ուշադրութիւնը գրաւելու նպատակով, Երուսաղէմի պատրիարքարանը որոշեց դիմել Իսրայէլի բարձրագոյն իրաւական դատարան:

Հին Երուսաղէմում, որն արաբա-իսրայէլեան հակամարտութեան հիմնահարցերից մէկն է, կայ չորս թաղամաս՝ հրէական, իսլամական, քրիստոնէական (յոյն - լատինական) եւ հայկական: Հայկական թաղամասի դերն այդ հակամարտութեան մէջ բաւականին մեծ է: Ստորեւ՝ հարցի պատմութիւնը եւ ստեղծուած ներկայ վիճակը:

## ՀԱՅԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հայկական համայնքը Երուսաղէմում գոյութիւն է ունեցել դեռեւս Տիգրան Մեծի ժամանակներից: Հիմնականում այն հայերն էին, որոնք առեւտուր էին անում Հալէպի ու Գամակոսի հետ եւ այդ քաղաքների միջոցով՝ Երուսաղէմի: Քրիստոնէութեան ընդունումից յետոյ եւ յատկապէս իսլամացումից արշաւանքների ժամանակ Երուսաղէմի հայերի թիւը զգալիորէն աճեց: Արդէն եօթներորդ դարում՝ նախկինում կառուցուած եկեղեցիների եւ վանքերի հիման վրայ այստեղ ստեղծուած է հայկական պատրիարքարան: Առաջին պատրիարքը՝ Աբրահամը, որոշ տեղեկութիւնների համաձայն, հանդիպել է Մոհամմէտ մարգարէի հետ եւ հարկ վճարելու նախապայմանով ստացել Ս. Յակոբի եկեղեցին եւ Փրկչի գերեզմանի տարածքը: Այդ ժամանակ հայերի մեծ մասը բնակուած էր Սիոնի վրայ գտնուող հայկական փողոցում: 1888 թուականին սուլթան Ապտիւլ Համիտը Երուսաղէմի նորընտիր պատրիարք Յարութիւնին ուղղում է մի ֆարման, համաձայն որի Երուսաղէմի պատրիարքութեան հովանու տակ էին անցնում Երուսաղէմի, Նապլուսի, Թրիփոլիի, Կազալի հայերը, եթովպիացիները, ասորիները եւ դպիրները: Այդ ֆարմանը, լինելով Երուսաղէմի պատրիարքութեանը վերաբերող փաստաթուղթ, փաստօրէն, ուժի մէջ է առ յայտ:

Բնականաբար հայերի քանակը Երուսաղէմում ժամանակի ընթացքում փոփոխուած էր: Ներկայիս Երուսաղէմի հայ բնակչութեան մեծ մասը Եղեւնի պատճառով գաղթածներն են: 1947 թուականին հայերի թիւը Երուսաղէմում տասնհինգ հազար էր, սակայն այսօր արանք երկու հազար են, որոնցից միայն վեց հարիւրն ունի Իսրայէլի քաղաքացիութիւն: Հրէական թաղամասը Հին Երուսաղէմում ամենամօտն է հայկականին եւ միակն է, որտեղ հրեաները մեծամասնութիւն են կազմում (88 տոկոս, 2100 մարդ):

## ԵՐՈՒՄԱՂԷՍԻ ՄԱՍԻՆ

Իսրայէլա-պաղեստինեան հակամարտութիւնը վաղուց դուրս է եկել իր անուանման սահմաններից եւ դարձել է արաբների եւ հրեաների համընդհանուր հակամարտութիւն, որի մէջ ի սկզբանէ ներգրուուած էին նրանք որոնք: Եւ Երուսաղէմի հարցն այս հակամարտութիւնում չափազանց կարեւոր դեր է խաղում: Լինելով երեք միաստուածեան կրօնների սրբավայրերի քաղաք՝ այն միտն եղել է կառահիմնով: Քրիստոնեաների համար կարեւորագոյն սրբավայրը Փրկչի գերեզմանն է, որն, ինչպէս յայտնի է, ազատագրում էին խաչակիրները: Հրեաների համար՝ Լացի պատն է, Սողոմոնի իմաստունի տաճարը՝ այն միակ պահպանուած տաճար է: Իսլամների համար սրբավայր է Աբսա մզկիթը, որտեղից համբարձուել են ուր վերադարձել էր Մոհամմէտ մարգարէին իր «գիշերային ճանապարհորդութիւնից», այսինքն՝ Ալլահի հետ հանդիպելուց եւ գրուցելուց յետոյ: Բացի այդ, թէ՛ հրեաները եւ թէ՛ պաղեստինցիները համարում են Երուսաղէմն իրենց պետութիւնների մայրաքաղաքը, ուստի եւ ոչ ոք չի ուզում զիջել:

Իր երկար պատմութեան ընթացքում Երուսաղէմը տեսել է բազմաթիւ պատերազմներ, աւերածութիւններ եւ կորուստներ: Հին եգիպտացիները, բաբելոնցիները, ասորեստանցիները, հռոմէացիների արշաւանքներն անընդհատ ձեւափոխում էին քաղաքը թէ՛ արտասանակն եւ թէ՛ ազգային կազմով: Եւ ժամանակի ընթացքում ձեւաւորուեց այն իւրայատուկ միջոցները, որը յատուկ է այսօրուան Երուսաղէմին եւ որի շնորհիւ տարբերուած է աշխարհի բոլոր քաղաքներից:

## ՀՐԵԱՆԵՐԻ ԵՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՅՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

19րդ դարի վերջում հրէաներն աշխուժացրելու են իրենց գործողութիւններն Իսրայէլ պետութեան վերստեղծման ուղղութեամբ: 1879 թուականին Պազլուում անց է կացուած Համաշխարհային Սիոնական կազմակերպութեան (ՀՍԿ) առաջին համագումարը, որի ընթացքում քննարկուած եւ ընդունուած է սիոնական շարժման ծրագիրը՝ իր առաջնային նպատակն ունեցողով՝ «Ազգային տան» ստեղծումը: Այս ծրագրի իրականացման շրջանակներում ստեղծուած են մի շարք կազմակերպութիւններ, որոնցից երկու ամենանշանա-

ւորն էին Հրէական Գաղութացման Բանակը (1899) եւ Հրէական Ազգային Հիմնադրամը (1901): Վերջինս շուտով հիմնուած է իր մասնաճիւղը՝ Անգլո-պաղեստինեան դրամատուները: Ծրագրի հիմնական նպատակն էր հրեաներով բնակեցնել այն տարածքները, որտեղ ժամանակին գտնուած էր Իսրայէլի պետութիւնը: Այդ նպատակով հիմնադրամը սկսում է արաբ աւատատէրերից կալուածքներ գնել (1914 թուականին արդէն իսկ գնուել էր մօտ 450 հազար տէնտում հող), որտեղ եւ հաստատուում են «Աւետեաց երկիր» վերադարձած հրեաները: Համաշխարհային Սիոնական կազմակերպութեան գործունէութիւնն աշխուժանում է 1920 թուականի Ապրիլին տեղի ունեցած Սան Ռեմոյի խորհրդաժողովից յետոյ, երբ Մեծն Բրիտանիան ստանում է Պաղեստինի վերահսկողութիւնը: Այս փաստը մեծապէս նպաստում է 1920-1929 թուականների Պաղեստինում մօտ 100,000 հրեաների հաստատուելուն: Համաշխարհային Սիոնական կազմակերպութեան օգնութեամբ Պաղեստինում սկսում է ձեւաւորւել համայնքի ղեկավարման վարչամեքենան՝ ապագայ Իսրայէլի պետական վարչամեքենայի նախտիպը:

20րդ դարի 30ական թուականներին եւ Երկրորդ Աշխարհամարտի տարիներին նացիական Գերմանիայի հակահրէական քաղաքականութեան հետեւանքով Եւրոպայում բնակուող հրեաներից շատերը տեղափոխուած են Պաղեստին: Այդ ժամանակ Պաղեստինում հաստատուածները թիւը յստակ չի կարելի ասել, քանի որ նրանցից շատերի մուտքն օրինական չէր: Բնականաբար այս ամէնը չէր կարող չառաջնորդ Պաղեստինի արաբ բնակչութեան դժգոհութիւնը: Ի պատասխան հրեաների աշխուժ ներհոսքի, Պաղեստինում սկսում է ձեւաւորուել մի համակարգ, որը եւ դառնում է պաղեստինեան դիմադրութեան հիմքը:

## ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԱՍԻՆ

Երկրորդ Համաշխարհային Պատերազմից յետոյ Համաշխարհային Սիոնական կազմակերպութիւնը սկսում է աշխուժ բանակցութիւններ վարել խորհրդային Սիոնեան եւ Միացեալ Նահանգների ղեկավարութիւնների հետ ու ստանում է Մ. Նահանգների նախագահ Թրումանի աջակցութիւնը: 1945 թուականի Օգոստոսին նա յայտարարում է Պաղեստինում 100,000 հրեաների վերաբնակեցման նպատակայարմարութեան մասին: Մեծն Բրիտանիան, անհանգստացած այդ յայտարարութիւնից, մի քանի ստորաբաժանում է ուղարկում շրջան:

Անգլիացիները գիտակցում էին, որ վաղ թէ ուշ ստիպուած են լինելու հրաժեշտ տալ Պաղեստինից եւ ամէն ինչ անուծ էին՝ հարցի առևելի արդիւնաւէտ լուծումը գտնելու:

Բրիտանիայի վերջին փորձն այսպէս կոչուած «Մորիսնի ծրագիր»ն էր, ըստ որի շրջանում ստեղծուած էին հրէական եւ պաղեստինեան երկու ինքնավար շրջաններ եւ երկու անգլիական վերահսկողութեան ենթաշրջաններ: Սակայն այս ծրագիրը նոյնպէս յաջողութեամբ չպատկուեց, եւ անգլիացիները կորցրեցին իրենց գերիշխանութիւնն այդ տարածքում:

1947 թուականի Նոյեմբերի 29ին ՄԱԿի Անվճարանութեան խորհուրդի թիւ 181 բանաձեւով շրջանում ստեղծուեցին երկու անկախ ժողովրդավարական պետութիւններ, որոնք պարտաւորուած էին բարիդրացիական յարաբերութիւններ հաստատել միմեանց հետ եւ առեւտրատնտեսական յարաբերութիւններ զարգացնել:

Արաբական երկրները չընդունեցին այդ որոշումը, եւ 1949 թուականին, երբ հուլիսուց իսրայէլի Հանրապետութիւնը, Անդրյորդանանի, Իրաքի, Սուրիայի, Լիբանանի եւ Եգիպտոսի միասնակ գործերը ներխուժեցին Պաղեստինի տարածք: Նոյն թուականին Յունաստանի 7ին, մեծ տէրութիւնների օժանդակութեամբ, ռազմական գործողութիւնները դադարեցուցին:

Այս պատերազմի պատճառով հակամարտութեան սահմաններն ընդլայնուեցին: Իսրայէլա-պաղեստինեան հակամարտութիւնը վերածուեց արաբա-իսրայէլեանի: Պատերազմի աւարտից յետոյ Իսրայէլը կնքեց անձուտ պայմանագրեր, որոնց հետեւանքով Արեւելեան Ափը եւ Արեւմտեան Երուսաղէմն անցան (ժամանակաւորապէս) Յորդանանին, իսկ Կազալի հատուածը՝ Եգիպտոսին:

1950 թուականին հուլիսուց Յորդանանի Հաշիմեան թագաւորութեան որոշումը՝ ժամանակաւորապէս իրեն միացնել պաղեստինեան տարածքները, պաղեստինցիների խիստ դժգոհութիւնն առաջացրեց: Կազմակերպուեցին բողոքի ցույցեր եւ ահաբեկչութիւններ, որոնցից մէկի ժամանակ սպանուեց Յորդանանի Ապտալա Ա. թագաւորը: Պատերազմն առավ բերեց մէկ այլ բարդագոյն խնդիր՝ գաղթականների խնդիրը: ՄԱԿի տուեալներով՝ 1950 թուականին գաղթականների թիւը մօտ 860 հազար էր, իսկ պաղեստինցիների տուեալներով՝ 1,1-1,3 միլիոն: ՄԱԿի թիւ 194 բանաձեւով գաղթականները գոյու-

թեան փաստն ընդունուեց, եւ նրանց առաջարկուեց կամ վերադառնալ հայրենիք կամ՝ մտանալ փոխհատուցում:

1967 թուականի Յունիսի 5ին սկսուեց «Վեցօրեայ պատերազմը», որի ընթացքում Իսրայէլը գրաւեց պաղեստինցիների վերջին տարածքները: Եւ միայն ՄԱԿի թիւ 242 բանաձեւն արաբների վերադարձեց տարածքների մի մասը: Այդ ժամանակ արդէն ձեւաւորուել էր Պաղեստինի Ազատագրութեան կազմակերպութիւնը (ՊԱԿ), որին ՄԱԿն ընդունել էր որպէս Պաղեստինի շահերի լիիրաւ ներկայացուցիչ:

Նորհրդային Միութեան, Միացեալ Նահանգների եւ այլ խոշոր տէրութիւնների՝ այս հակամարտութեան լուծումը գտնելու բոլոր փորձերը, բնականաբար, դատապարտուած էին անյաջողութեան, քանի որ Իսրայէլա-պաղեստինեան հակամարտութիւնը «ստոր պատերազմի» ռազմադաշտերից մէկն էր: Այդ փորձերից մէկն աւարտուեց Քէմփ Տէյպլիտի համաձայնագրով, որը ստորագրուեց 1978 թուականին Իսրայէլի վարչապետ Մ. Պեկինի եւ Եգիպտոսի նախագահ Ա. Սատաթի միջեւ՝ Միացեալ Նահանգների նախագահ Քարթըրի աշխուժ օժանդակութեամբ, եւ որը, լուրջ տարածանքներով մտցնելով արաբական շարքերում, թուլացրեց նրանց ուժերը:

1988 թուականի Պաղեստինի Ազգային խորհուրդը հռչակեց Պաղեստինի Հանրապետութիւնն իր մայրաքաղաք Երուսաղէմով:

1990 թուականին Միացեալ Նահանգների նախագահ Ժ. Պոուզ աւագն առաջարկեց երուսաղէմեան հրեաներին տալ նոյն կարգավիճակը, որն ունէին նրանց հայրենակիցները կազայում եւ Արեւմտեան Ափում: Այդ յայտարարութիւնից յետոյ հրէական լուսին ձեռնարկեց քայլեր, որոնց պատճառով Միացեալ Նահանգների Քոնկրէսը ճանաչեց Երուսաղէմը որպէս Իսրայէլի մայրաքաղաք:

1999 թուականին ստեղծուած իրավիճակը, թերեւս, կարող էր յանգեցնել հակամարտութեան լուծմանը: խորհրդային Միութեան փլուզումից, 1999 թուականին Սուրիայի առաջնորդ Հաֆէզը այլ առատի մահուանից, Իրաքի ջախջախումից եւ մեկուսացումից յետոյ բոլորը սպասում էին Քլինթոնի վերջին շարժումին՝ ենթադրելով, որ նա մինչեւ Սպիտակ Տանը հրաժեշտ տալը կը փորձի վերջ տալ այս երկարատեւ հակամարտութեանը: Սակայն 1999ի Քէմփ Տէյպլիտի բանակցութիւններն աւարտուեցին անարդիւնք: Կողմերը չկարողացան զալ համաձայնութեան, բանակցութիւնները դադարեցուցին:

Հակամարտութեան կարգաւորման գործընթացում որպէս երրորդ կողմ հանդէս է եկել նաեւ Վատիկանը: Հռոմի պապը երկու կողմերի հետ ստորագրել է անջատ պայմանագրեր Երուսաղէմի հարցի վերաբերեալ եւ, ի հարկէ, երկու կողմերն էլ դժգոհութիւն են արտայայտել Վատիկանի եւ հակառակորդ կողմի միջեւ կնքուած պայմանագրերի կապակցութեամբ: Մինչդեռ Վատիկանի ժասնակցութիւնը կարգաւորման գործընթացում կարելի է մեկնաբանել ոչ միայն որպէս խաղաղարարութիւն, այլեւ՝ որպէս քրիստոնէական համայնքի շահերի ներկայացուցիչ մասնակցութիւն:

## ԳԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Պաղեստինեան կողմի պաշտօնական դիրքորոշումը հետեւեալն է.

Քուտսը (այսինքն՝ Հին Երուսաղէմը) պէտք է լինի Պաղեստինի կազմում, որպէս այդ պետութեան մայրաքաղաք: Քաղաքի մնացած մասը, որը հիմնականում կառուցուել է 19-20րդ դարերին, պէտք է անցնի Իսրայէլին:

Այս հարցում շատ մեծ դեր է խաղում պաղեստինեան մտաւորականութիւնը: Պաղեստինցի քաղաքագէտ Մահտի Ապտէլ Հատին համարում է, որ Երուսաղէմը պէտք է լինի միասնական եւ անքակտելի, քանի որ միայն այդ դէպքում կը պահպանուի քաղաքին բնորոշ հոգեւոր միջոցները, որը եւ դարձնում է Երուսաղէմը պատմական, մշակութային, քաղաքական եւ Սուրբ Քաղաք:

Իսրայէլը չի կարող ընդունել այս պայմանները: Պատճառները մէկը, ինչպէս արդէն նշուել է, հրէական թաղամասի եւ հրէական սրբավայրի՝ Լացի պատի առկայութիւնն է Հին Քաղաքում: Հրեաները համարում են, որ Իսրայէլին պէտք է անցնի նաեւ հայկական թաղամասը, քանի որ այն ապահովում է հրէականի անվտանգութիւնը:

Բացի երկու երկրների դիրքորոշումներից, գոյութիւն ունեն նաեւ այլ մտտեւորական:

1.- Երուսաղէմը ստանում է յատուկ կարգավիճակ եւ անցնում է ՄԱԿի Անվտանգութեան խորհրդի հովանաւորութեան տակ: Սա, ըստ հուլիսեան, 1947 թուականի ՄԱԿի թիւ 181 բանաձեւով նախատեսուած տարրերն է:

2.- Երուսաղէմը ստանում է «Սուրբ» քաղաքի կարգավիճակ եւ ղեկավարում է երեք միաստուածեան կրօնների ղեկավարների համատեղ ուժերով:

Սրանք են, ահա, հարցին վերաբերող «չոր» փաստերը, որոնք, սակայն, թոյլ են տալիս առանձնացնել այս խնդիրը կազմող եւ խնդրի

լուծման վրայ ազդող՝ երեք հիմնական գործօններ. արժէքաբանական, քաղաքական եւ իրաւական: «Չոր» փաստերը ցոյց են տալիս նաեւ, որ այս գործընթացը պայմանաւորուած է տարբեր շահերով եւ այդ շահերից բխող տարբեր դիրքորոշումներով:

Պէ՞տք է արդեօք Հայաստանի Հանրապետութիւնը, որպէս աշխարհի մաս կազմող պետութիւն, ունենալ իր դիրքորոշումն այս խնդրի վերաբերեալ: Փորձենք մօտենալ այս հարցին վերջ նշուած երեք գործօնների տեսանկիւնից:

## ԱՐԺԵՔԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆ

Հայ Առաքելական եկեղեցին իր տեղն ու դերն ունի Երուսաղէմին բնորոշ յատուկ միջոցներում: Հայկական պատրիարքարանին դարբեր շարունակ պատկանում է Փրկչի գերեզմանի պահպանի պատուաւոր դերը: Բացի այդ, Ս. Յակոբի միաբանութիւնը մեծ հեղինակութիւն ունի ոչ միայն Երուսաղէմում, այլեւ՝ ամբողջ քրիստոնէական աշխարհում: Անդրադառնալով Վատիկանի մասնակցութեանը՝ կարելի է ենթադրել, որին, որ նոյն կարգավիճակով հակամարտութեան կարգաւորմանը կարող է մասնակցել նաեւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը: Հայաստանն է, որ պէտք է պաշտպանի սփիւռքահայութեան իրաւունքներն ու շահերը (մասնաւորապէս Երուսաղէմի հայերի մեծ մասը չունի Իսրայէլի քաղաքացիութիւն): Արժէքաբանական տեսանկիւնից չափազանց կարեւոր է նաեւ Հայ Առաքելական եկեղեցու մասնակցութիւնն այս հարցի լուծմանը, քանի որ Երուսաղէմում են գտնուած եկեղեցու համար մեծ հոգեւոր արժէք ներկայացնող սրբավայրեր: Սփիւռքը նոյնպէս պէտք է արժանանալ Իսրայէլում տեղի ունեցած վերջին իրադարձութիւններին: չէ՞ որ Հայ Առաքելական եկեղեցու Երուսաղէմի պատրիարքութեան հողերի ռոնագրաւումը, փաստօրէն, Քէմփ Տէյպլիտում է հուր Պարաքի նշած Իսրայէլի նպատակներից մէկն է:

## ԻՐԱՄԱՍՆ ԳՈՐԾՈՆ

Հայ Առաքելական եկեղեցու Երուսաղէմի պատրիարքութեան հողերի բռնագրաւումն Իսրայէլում բնակուող հոր հայրենակիցների նկատմամբ ճնշում գործադրելու առաջին փորձը չէ: Իսրայէլի իշխանութիւնները հնարաւորութեան դէպքում խոչընդոտել են պատրիարքարանի կամ հայկական թաղամասի տարածքում վերանորոգումներին եւ նոր շինութիւնների կառուցմանը: Նպատակն ակնյայտ է. վատթարացնելով Երուսաղէմի հայութեան կեանքը թաղամասում՝ ստիպել հայ բնակչութեանը վաճառել իրենց պատկանող տարածքները: Այդպիսով կը մեծանայ Երուսաղէմի հրէական թաղամասը, եւ հայկական թաղամասի միջոցով կ'ապահովուի քաղաքում բնակչուցի հրեաների անվտանգութիւնը: Այս ամէնը պէտք է առաջացնի իշխանութիւնների անհանգստութիւնը եւ ստիպի միջոցներ ձեռնարկել ստեղծուած խնդիրը լուծելու նպատակով:

## ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆ

Հայաստանը շահագրգռուած է հակամարտութեան կարգաւորմամբ եւ պատասխանատու է Երուսաղէմի հայ բնակչութեան եւ պատրիարքութեան համար: Պատրիարքութեան վերաբերեալ կարեւոր է նաեւ էլմիածնի եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի դիրքորոշումը:

Անհրաժեշտ է թուում, որ Հայաստանի իշխանութիւնները, Սփիւռքը, Հայաստանի հասարակութիւնն ու Հայ Առաքելական եկեղեցին միաւորեն իրենց ուժերը եւ պաշտպանեն հայութեան շահերն այս հարցի լուծման ընթացքում:

Հայաստանի հասարակութիւնը պէտք է միջազգային հանրութեան ուշադրութիւնը բեւեռի Հայ Առաքելական եկեղեցու Երուսաղէմի պատրիարքութեան իրաւունքների խախտման վրայ: Միաժամանակ պաշտօնական Երեւանը պէտք է դիմի Իսրայէլի կառավարութեան բռնագրաւման հրամանագիրը չեղեալ համարելու պահանջով:

Բնականաբար Հայաստանն ունի իր շահերը միջինարեւելեան հակամարտութեան կարգաւորման մէջ, եւ այդ շահերը պահանջում են հակամարտութեան կարգավորումը խաղաղ միջոցներով, արդար եւ վերջնական խաղաղութեան հաստատում, որի միակ առհասարակ համարձակ պահանջով է:





# ԵՐՈՒՄԱՂԷՄԻ ԹՆՃՈՒԿԸ ԵՒ ...

Շարունակում՝ 5րդ էջէն

Շատ կարեւոր է նաեւ հայկական համայնքներին առկայութիւնը հակամարտութեան անմիջական մասնակիցներ Սուրիայում, Լիբանանում, Եգիպտոսում, Յորդանանում, Իսրայէլում, ինչպէս նաեւ կարգաւորման գործընթացի աշխուժ մասնակիցներ Միացեալ Նահանգներում եւ Ֆրանսայում:

Այսպիսով, Հայաստանի Հանրապետութեան դիրքորոշումն արարա-իսրայէլեան հակամարտութեան հարցում կարելի է ձեւակերպել հետեւեալ կերպ.

1.- Երուսաղէմի հայկական համայնքին, ինչպէս նաեւ Հայ Առաքելական եկեղեցուն Երուսաղէմի պատրիարքութեանը ձեռնուու է հակամարտութեան արագ եւ վերջնական կարգաւորումը, որը վերջ կը տայ հայերի արտագաղթին Երուսաղէմից, եւ նրանց, ինչպէս նաեւ պատրիարքարանին չի սպառնայ դարձեալ շարունակ իրենց սեփականութիւն եղած տարածքների կորուստը:

2.- Հայաստանին առաւել ձեռնուու է Երուսաղէմին միջազգային քաղաքի կարգավիճակի շնորհումը: Այլապէս կան մտավախութիւններ, որ եթէ քաղաքն անցնի այս կամ այն կողմին, դեռ երկար ժամանակ չեն դադարեցուի «Համաս» եւ «Հըզպալլա» կազմակերպութիւնների ռազմական պայքարը եւ իսրայէլեան բանակի պատասխան գործողութիւնները: Իսկ միջազգային քաղաքի կարգավիճակը կ'ապահովի քաղաքի բնակիչներին եւ հազարաւոր ուխտագնացներին անվտանգութիւնը: Ցաւօք, վերջին իրադարձութիւններն այդ չեն վկայում, եւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը պէտք է կիրառի միջոցներ, որոնք կը պաշտպանեն Երուսաղէմի հայ համայնքի եւ եկեղեցու շահերը:

Ստեղծուած պայմաններում մեր հասարակութիւնը կարող է արժանապատիւ պատասխան գտնել այս մարտահրաւէրին միայն դրսեւորելով իր միասնականութիւնը եւ պատմական պահի ճիշդ ըմբռնման կարողութիւնը: Նա պէտք է ինքը նախաձեռնի Հայ եկեղեցուն պատկանող սրբավայրերի եւ կալուածքների պաշտպանութեանն ուղղուած բոլոր հնարաւոր քայլերը, ինչպէս նաեւ պահանջի Հայաստանի նախագահից, կառավարութիւնից, արտաքին գործոց նախարարութիւնից գործնական միջոցներ գտնել հայութեանը շահերի պաշտպանութեան համար եւ հաշուետու լինել ժողովրդի առջեւ դրանց իրականացման արդիւնքների մասին:

«ԱՉՂԱԿ»-ի ՀԵՌԱԶՄԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ  
«ԱՉՂԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274:

## ԽԱՉԲԱՌ ԹԻԻ 5239 Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՇՐՈՂՈՒՄԱՆ	ՈՒՂԱՆԱՅԵՆ
1. Շիրվանզադէի երկերէն:	1. Ժամհար - Արական օտար անուն:
2. Ամպրոպ - Կարմիր ներկ:	2. Զաչիր - Պոչ:
3. Իրերայաջորդ տառեր - Կտանք քաղաքի նախկին անուանումը:	3. Կրկնուած բաղաձայններ - Տանձի տեսակ մը:
4. Շրջուած՝ գլանաձեւ ընդունարան - Վաղեհիկ:	4. Արական անուն - Հրանիւթ:
5. Կառքի շրջանակ - Արաք իշխան:	5. Մակոյկ - Համեմը շատ - Կրկնուած բաղաձայններ:
6. Բոցեղէն:	6. Նորվեգիացի բեւեռախոյզ Ֆրիտոֆ - Բոստոն:
7. Իրկից գիրեր - Կրկնուած բաղաձայններ - Հասակ:	7. Ինչպէս - Թրքական գաղտնի սպասարկութիւն - Մտածում:
8. Եւրոպական հանրապետութիւն - Այր:	8. Երանի՝ թէ (երկու բառ):
9. Իգական անուն - Իրերայաջորդ տառեր - Ժամանակ:	9. Անքաղաքավար - Զորարարէլի որդին:
10. Խանդ - Լեռնէ գլտորող ձիւնակոյտ:	10. Տղայ - Կանացի պատուանուն:
11. Ամբողջ կտոր - Զերմուկներ գտնող իշապանը:	11. Այրուբենէն - Գնդասել - Յուցական անուն:

ԹԻԻ 5238  
ԽԱՉԲԱՌԻՆ  
ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ		
Պէյրուսի սակարանին մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.		
Սուրիական թղթուկի	31,40 - 33,50	լ.ն.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00	լ.ն.
Քուէյթեան տինար	4953,41 - 4957,42	լ.ն.
Յորդանանեան տինար	2124,41 - 2128,42	լ.ն.
Պահրէյնեան տինար	3995,00 - 4000,00	լ.ն.
Ա. Մ. Էմիրութեան տինար	408,41 - 412,42	լ.ն.
Քաթարեան տինար	412,16 - 416,15	լ.ն.
Սէուտական տինար	399,88 - 403,99	լ.ն.
Օմանեան տինար	3900,00 - 3930,00	լ.ն.
Եգիպտական կինէ	321,71 - 325,72	լ.ն.
Անգլիական սթերլին	2347,65 - 2351,11	լ.ն.
Չուիցերիական ֆրանք	1018,25 - 1014,52	լ.ն.
Թրքական լիրա	3,61 - 3,64	լ.ն.
Կիպրական փաունտ	2605,10 - 2609,17	լ.ն.
Ճափոնական հապար եէն	12,65 - 12,70	լ.ն.
Ափրիկեան հապար ֆրանք	2450 - 2451	լ.ն.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1514,00	լ.ն.
Քանադական տոլար	967,50 - 969,85	լ.ն.
Աստրալիական տոլար	829,95 - 833,70	լ.ն.
Եւրո	1492,90 - 1496,16	լ.ն.
● ՈՍԿԻ		
Անգլիական մէկ ոսկի	115,000 - 125,000	լ.ն.
Իրանեան մէկ ոսկի	108,500 - 118,500	լ.ն.
Օմանեան մէկ ոսկի	95,500 - 105,500	լ.ն.
Մեքսիկական փէտոս	569,500 - 589,500	լ.ն.
Մէկ քիլոյրկի		
ճոյ ոսկի	15,000,000 - 15,500,000	լ.ն.
Մէկ օսու ոսկի	310,68 - 314,72	\$
Մէկ օսու արծաթ	4,47 - 4,51	\$
● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակաբեր.		
Եւրո	0.9909	
Քանադական տոլար	1.5532	
Չուիցերիական ֆրանք	1.483	
Ճափոնական եէն	117.22	
Մէկ սթերլին	1.5565	
● ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱՄՆԵԹՈՒՂԹԵՐ		
Գիճի Ա. ճշդում Գիճի Բ. ճշդում		
Ա. կարգի	5	5
Բ. կարգի		
բաժնետիր		

## ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ  
ԱՐՓԻ ԾԱՆՍԸՉԵԱՆԻ մահուան Ա. տարեիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 2002, Դամասկոսի Հայ Կաթողիկէ եկեղեցոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 9:30ին:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ  
ԿԻՆԻՏԵՐԻ ՕԳՈՒՍՈՒՇԵԱՆԻ (ծնեալ՝ ՍԻՍՈՒՆԵԱՆ) մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 2002, Դամասկոսի Ա. Սարգիս եկեղեցոյ մէջ, յաւարտ Ա. պատարագի:

ՅԱՍՄԻԿ ՊԵՃՏԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 8 Սեպտեմբեր 2002, Ժուհի Ս. Յարութիւն եկեղեցոյ մէջ, յաւարտ Ա. պատարագի:

## ☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐ ☆

☆ **ԽՈՅ** (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)  
Կարելիութեան սահմանին մէջ այս յետմիջօրէն յատկացուցէք ձեր գաւակներուն, տեղի տալով անոնց քանի մը քմայքներուն:

☆ **ՅՈՒԼ** (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)  
Ընտանիքի մէջ բախումներ կրնաք ունենալ: Ձեր լեզուն պիտի երկարէ քիչ մը, պաշտպանելու համար ձեր իրաւունքները: Ստիպողաբար պիտի պատասխանէք ամեհուն:

☆ **ԲԻԿՈՒՆՆԵՐ** (22 Մայիսէն 21 Յունիս)  
Ձեր դրացիներուն հետ հաշտ պարելու համար չափաւորեցէք ձեր առաջարկները: Ներողամիտ եղէք անոնց թերիներուն, որպէսզի ձեր միջեւ ըսի - ըսաւը չերկարի:

☆ **ԽԵՑԳԵՏԻՆ** (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)  
Ձեր ծախսերը կրնան ցած, որպէսզի պարտական չի մնաք: Մէկ կողմ դրեք ձեր նկատի առած աւելորդ գնումները, որպէսզի անտեղի գումարներ չի մսխէք:

☆ **ԱՌԻԻԾ** (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)  
Այսօր գրաւչութիւն մը պիտի ունենաք, պիտի փայլիք, ու ոչ ոք պիտի հաւատայ, թէ դուք առանձին էք եւ դժբխտ:

☆ **ԿՈՅՍ** (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)  
Եթէ անցնող ամառ մարգակն վարժութիւններ կատարած էք, մի դադարեցուցէք զանոնք, շարունակեցէք նոյն ճիւղերը: Ամէն շաբաթ յատուկ պահ մը վերապահեցէք ֆիզիքական ձեր առողջութեան:

☆ **ԿՇԻՌՔ** (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)  
Երկար առեցէք ի վեր հարց մը ձեր մտքին մէջ կ'ենայ, կ'ուզէք զայն իրագործել: Այսօր պահն է այդ հարցը կարգադրելու:

☆ **ԿԱՐԻՃ** (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)  
Կ'ուզէք ձեր շախտանքին մէջ փոփոխութիւններ մտնել. եղածը պահել, կամ կրկնապատել ձեր ջանքերը: Բայց իրապէս ունիք ուժը սպառելու առ ոչ անկէ...

☆ **ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ** (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)  
Փոքր հարցեր եւ խանգարումներ՝ այս ցոր ամսուան ընթացքին, բայց առանց հետեւանքի: Վերջերս ձեր հանդիպած բարեկամները ձեզի պիտի առաջարկեն հետաւոր ճամբորդութիւն մը: Ընդունեցէք:

☆ **ԱՅՅԵՂԶԻՒՐ** (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)  
Ոչ մէկ պատճառ պիտի կասեցնէ ձեր ետանդը այս ամսուան ընթացքին: Ձեր նիւթական վիճակը պիտի ունենայ վերիվայրում, ինչ որ պիտի ազդէ ձեր տրամադրութեան: Ձանցեցէք կայուն պահել ձեր ելեւմուտքը:

☆ **ԾՈՎԱՆՈՅՇ** (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)  
Հակառակ կարգ մը թեթեւ հոգեբան, պիտի ունենաք յաջող շաբաթ մը: Այսօր սակայն պիտի դժկամիք «այո» ըսելու ձեր ընկերոջ հարցերուն: Սանձ մը դրեք ձեր անօգուտ քմայքին:

☆ **ՉՈՒԿ** (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)  
Չուցե եղէք ամսուան ընթացքին: Կրնաք ունենալ դատողութեան սխալ կողմնորոշում: Աշխատանքի ձեր բարեկամութիւնը՝ անձի մը հետ կրնայ վերածուիլ խակակն մտերմութեան: Ուրեմն յաճախակի տեսակցութիւններով պահպանեցէք այս բարեկամութիւնը:

# ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓԱՌԱՍՕՆ / ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍ / ԶԲՕՍԱՇՐՋՈՒԹԻՒՆ

## ՖԻԼԻՓ ՄԱՆՈՒԷԼ ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԸ ԲԵՐԷ ՆԻՒ ՕՐԼԻՆՉԻ ՃԷՉԸ



Միացեալ Նահանգներու Նիւ Օրլիան նահանգը կը հանդիսանայ ժամանակակից ամերիկեան երաժշտութեան բնօրրան: Հոն, որ պարագան ձեռն ու պլուզը եւ ժամանակի ընթացքին ձեւակերպուեցաւ ողբէն տոլը: Ամերիկեան երաժշտութեան մայրաքաղաքն է Լիբանան ժամանած է երգիչ-երաժիշտ Ֆիլիպ Մանուէլ, որ կ'ընդամենը «Պլու նոթ քաֆէ» եւ «Միուիք Քուէս» հաստատութիւններու հրատարակած ծանօթանալ կարենաւ անոր:

Վերջին տարիներուն արեւտագէտը մնայուն ձեւով կը մասնակցի Լուիզիանայի Ֆիլիպսիանիք Նիւ Կալիֆորնիայի եւ «Պէթըն Հիլ» սիմֆոնիք նուագախումբին ելոյթներուն:

Միացեալ Նահանգներու մէջ իբրեւ երգիչ եւ երաժիշտ կ'արձանագրէ մեծ յաջողութիւն: Իր մասին «Ուաշինկթըն Փոսթ» «Ֆիլիպ Մանուէլ առաջնակարգ արեւտագէտ մըն է, որ գիտէ հաղորդակցիլ իր ունկնդիրներուն հետ եւ իր ոժականութեամբ ու մագնիսական հմայքով կը գրաւէ անոնց ուշադրութիւնը»:

Ֆիլիպ Մանուէլի բոլոր երգերը ցարդ չեն ամփոփուած մայնսայակներու մէջ: Ան օժտուած է պրապիլական երաժարութեան գործեր յաջողութեամբ ներկայացնելու շնորհքով: Երգեր յորինած է մեծ թիւով ժապաւէններու համար:

1999ին Ֆիլիպ Մանուէլը հրապարակ իր իրաւապաշտի երգերու յաւաքը: Իր մասին կը գրէ հետեւեալը. «Ֆիլիպ Մանուէլ առաջնակարգ արեւտագէտ մըն է, որ գիտէ հաղորդակցիլ իր ունկնդիրներուն հետ եւ իր ոժականութեամբ ու մագնիսական հմայքով կը գրաւէ անոնց ուշադրութիւնը»:

Ֆիլիպ Մանուէլի պատկերն է տասնամեակներէ ի վեր երաժարուեստի եւ պարարուեստի մէջ մասնագիտացած ընտանիքի մը: Ան իր առաջին մայնսայակը կը պատրաստէ տասնվեց տարեկանին: Յաջորդ տարիներուն,

Լիբանանի մէջ Ֆիլիպ Մանուէլը ելոյթներ կ'ունենայ «Պլու նոթ քաֆէ»-ի մէջ, մինչեւ 14 Սեպտեմբեր, բացի 8 Սեպտեմբերէն: Անոր ելոյթներուն կ'ընկերակցի Լիբանանցի երաժիշտներու քառնակ մը:

## ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

Թ. Է. Լ.	Թ. Գ. Ե. Լ.	Թ. Գ. Ե. Լ.
10:00 - Սապահօ	13:05 - Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Նոթք լինտինկ»	12:00 - Լուր
12:30 - Միւլիք հոյ	14:00 - Անգլերէն լուրեր	12:05 - Երաժշտական այիք
13:00 - Մարուլ հանա	14:20 - Ֆրանսերէն լուրեր	13:00 - Լուր
14:00 - Եւրոնիւիզ	14:40 - Հայերէն լուրեր	13:05 - Top 10 (կարճ տարբերակ)
14:30 - Լուրեր	15:05 - Լուրեր	13:25 - Ակունք (սպալիս երգ)
15:00 - Մըշուար	15:30 - Մարայա 97	13:45 - Նորաձեւութիւն
17:30 - Ֆիլմաշար	16:30 - Թելեթապիկ	13:55 - Նոթատետր
18:30 - Կենդ. գծանկար	17:00 - Ըզրար ըջպար	14:00 - Լուր
19:30 - Արաք. լուրեր	17:30 - Մալիպու	14:05 - Երաժշտական այիք
21:30 - Տեղական ֆիլմաշար	18:00 - Արաքական ֆիլմաշար	15:00 - Հայլուր
20:00 - Մոտելիս	19:00 - Այ Ֆախ	15:20 - Մուլտեմիկալ «Վերջին սպասանը»
22:30 - Տեղական ֆիլմաշար	20:00 - Արաքերէն լուրեր	15:35 - Իմ սէր, իմ հաւատ, իմ եկեղեցի
23:00 - Ամերիկեան ֆիլմաշար	20:30 - Ռուսում մութահարիւս	16:00 - Հեռուստատեսիկալ «Միտոյ կախարդանք»
23:30 - Ե. Թ. Վ. Բ. 6:30 - Լուրեր	20:35 - Պէթ սելըր՝ «Էրմիք Թրէյն»	17:00 - Երեկոյեան Երեւան ֆիլմ «Վէճ»
7:30 - Թելէ մաթէն	22:30 - Զրայմ սին ինվեսթիկէյշընկ Էֆթըր»	17:20 - Փաստագրական ֆիլմ «Վէճ»
09:30 - Զիլիս	23:30 - «Անհէփիլի Էվըր»	17:50 - Մանրամասներ
10:30 - Զիլէ քի	Ե. Գ. Ե. Լ. 13:00 - Վաւերագրական	18:00 - Այլուր
11:00 - Ուս թընսա	14:30 - Թաւաքիք ալ ետում	18:10 - Կնք հմայքի գաղտնիքը
11:30 - Զրլ մէյլէ այլէ	15:00 - Լուրեր	19:00 - Հայլուր
12:00 - Էմ. Թ. Վ. Բ. 12:30 - Էս. Է. Ե. Լ. 13:00 - Արեւմտեան Ֆրանս 2	16:00 - Պիթաժարրոտ	19:45 - Արական նշան
14:00 - Տուրնայ	17:30 - Մինեմա/35 mm	20:00 - Փաստագրական սերիալ «Գարի հսկաները»
14:45 - Սի. Է. Ե. Լ. Ի. լուրեր	18:00 - Նո ըրմէնք	«Ճանապարհ եւ արագութիւն»
15:15 - Անանի աղանի	18:15 - Տեղական յայտագիր	21:00 - Ռուլըթնէ
16:30 - Փոքեմն	19:00 - Լուրեր	22:00 - Հայլուր
17:00 - Մինի սրիտիօ	20:00 - Պուրսա, իքթիսատ, թաքս	22:20 - Կէս գիշերային ձեպընթաց
17:30 - @Էմ. Թ. Վ. Բ. 19:00 - Մակալիս	20:30 - Մուլտասար մութիտ	23:20 - Հայլուր (ռուսերէն)
20:00 - Արաքերէն լուրեր	22:00 - Մասայիս	23:25 - Հայլուր (անգլերէն)
20:30 - Պէթ սելըր	23:00 - Տնտեսական լուրեր	23:30 - Երեկոյեան Երեւան
22:30 - Տիվերիւրման 00:00 - Մոթոր ԵՕ	Ե. Գ. Ե. Լ. 7:30 - Լուրեր	23:45 - Այլուր
7:00 - Սի. Է. Ե. Լ. Ի. լուրեր	8:3	



